

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121010146
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121010146.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.06.2021, v trestnej veci proti obžalovanému P. U. a spol. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/9/2021 zo dňa 03.03.2021, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u všetkých obžalovaných.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovaným

X. Erikovi U., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom X.,
R. trati XXX/XB, okr. R.,

X. Jozefovi Y., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom X., okr.
R., prechodne bytom X., R. W. okr.
R.,

X. Mariánovi F., nar. XX.XX.XXXX vo T. Q., trvale bytom
F. Q., R. T.,

u k l a d á:

1. obž. P. U.

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.
2 2To/10/2021

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. obž. H. Y.

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. obž. J. F.

Podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal súd prvého stupňa obžalovaných P. U., H. Y. a J. F. vinnými zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a to na tom skutkovom základe, že

31.08.2020 v čase asi o 22.40 hod. v X., okr. R., v opitom stave, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, prišli k rodinnému domu na ulici E. X. č. XXX/X, majiteľa H. X., nar. XX.XX.XXXX, o ktorom vedeli, že je to osoba vyššieho veku a je telesne postihnutý z príčiny amputácie nohy, z okna domu strhli sieťku proti hmyzu, dovnútra vtlačili plastové okno, ktoré bolo otvorené na vetračku, kde takto si vytvorili priestor na prestrčenie ruky, otvorili druhú časť okna, cez ktoré preliezli dovnútra domu, dom začali postupne prehľadávať, na zvuky sa zobudil majiteľ domu H. X., ktorý v tom čase spal v izbe na poschodí domu a začal na nich kričať, na čo odcudzili nerezové kalové čerpadlo a z miesta utiekli, čím poškodenému H. X., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom X., ul. E. X. č. XXX/X odcudzením čerpadla spôsobili škodu vo výške 180,- eur a poškodením sieťky a okna škodu vo výške 130,- eur.

Za to im súd obž. P. U. podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obž. H. Y. podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obž. J. F. podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., E. X. č. XXX/X, okr. R. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali všetci obžalovaní P. U., H. Y. a J. F. odvolanie, ktoré dodatočne prostredníctvom ich obhajcov aj písomne odôvodnili, pričom napádajú len výrok o druhu a výmere trestu.

Obžalovaný P. U. prostredníctvom svojej obhajkyne v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že nesúhlasí s uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní päť rokov a šesť mesiacov. Má za to, že prvostupňový súd mu uložil trest neprimeraný a rovnako má za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a na jeho nápravu uložený trest odňatia slobody vo vymeranej výške nie je náležitý. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že voči jeho osobe nemožno zabezpečiť účel trestu trestom odňatia slobody za použitia nižšej trestnej sadzby pri zohľadnení § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zákona mimoriadnym znížením trestu. Na hlavnom pojednávaní ako obžalovaný urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, kde následne súd prijal jeho vyhlásenie o vine a pristúpil k vykonaniu dôkazov súvisiacich s výrokom o treste a o náhrade škody. Súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu pri zohľadnení jednotlivých zákonných ustanovení Trestného zákona (uvedených v samotnom rozsudku), predovšetkým za použitia § 38 ods. 5 Tr. zákona dospel k záveru o zvýšení dolnej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby o polovicu, čo za použitia § 194 ods. 3 písm. a) a § 38 ods. 8 Tr. zákona predstavu 5 rokov a 6 mesiacov. Už počas konania hlavného pojednávania v rámci záverečných rečí odznel zo strany jeho obhajcu návrh na to, aby súd zväžil všetky okolnosti posudzovanej veci (najmä spôsob vykonania, následok, uhradenie škody, oľutovanie činu) a aj jeho osobné pomery a vzhľadom na uvedené zohľadnil možnosť mimoriadneho zníženia dolnej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona „Ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo, vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom“. Je toho názoru, že pri rozhodovaní o výmere nepodmienečného trestu odňatia slobody sa okresný súd nevysporiadal so skutočnosťou o možnosti mimoriadneho zníženia trestu. V súvislosti s možnosťou použitia mimoriadneho zníženia trestu dal súdu do pozornosti Stanovisko vo veciach trestných č. 44 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017 „Zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Tr. zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Tr. poriadku. Ako sa uvádza v citovanom stanovisku „Analogia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a *minor ad maior* (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesné ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu“. Na základe uvedeného má za to, že ak možnosť mimoriadneho zníženia trestu prichádza do úvahy v prípade dohody o vine a treste, v zmysle citovaného stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, mimoriadne zníženie trestu je možné i v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, o to viac, keď nie je akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Rovnako ako už bolo uvádzané počas záverečných rečí, pričom zastáva rovnaký názor, že subjektívna stránka tohto skutku smerovala k tomu, aby spolu s ostatnými obžalovanými sa zmocnili cudzej veci, ktorú by následne predali a tým získali peňažné prostriedky, čo bolo aj motívom ich konania. Tým chcel uviesť, že subjektívna stránka jeho konania nesmerovala v príčinnej súvislosti s tým, že išlo o zdravotne postihnutého poškodeného vo vyššom veku. Má za to, že predmetný trestný čin nebol spáchaný v súvislosti so stavom a vekom poškodeného. Zároveň v tejto súvislosti dal do pozornosti odvolaciemu súdu, že skutok, ktorého sa dopustil, úprimne ľutuje a k skutku sa priznal (§ 36 písm. l/ Tr. zákona). Od začatia trestného konania sa k spáchaniu skutku priznal a počas celej doby trestného konania spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a napomáhal pri objasňovaní jeho trestnej činnosti (§36 písm. n/ Tr. zákona). Zvýraznil, čo odznelo v záverečnej reči a posledného slova na hlavnom pojednávaní „Ľutujem to, čo som spravil pánovi poškodenému. Ja ľutujem všetko, čo sa stalo, prosím o druhú šancu“. Samotnému poškodenému pánovi X. sa písomne ospravedlnil listom, ktorým ho požiadal, aby mu jeho konanie odpustil. Z dôvodu jeho pobytu vo väzbe ospravedlnenie nemohol vykonať osobne, čo je mu veľmi ľúto. Naviac škodu, ktorá poškodenému p. X. vznikla, dobrovoľne nahradil, aby čo najviac minimalizoval následky môjho konania (§ 36 písm. k) Tr. zákona)". Taktiež aj z jeho pobytu vo väzbe je zrejma náprava jeho doterajšieho správania. Vo výkone väzby nebol nikdy disciplinárne riešený, stíhaný a ani potrestaný. Počas výkonu väzby aj podľa vyjadrenia riaditeľa ÚVV

a ÚVTOS sa správal slušne a disciplinovane, pokyny a príkazy vyplývajúce z ústavného poriadku plnil, režim dňa dodržiaval, k zamestnancom ústavu a k príslušníkom sa správa slušne. Jeho hodnotenie je kladné a aj jeho správanie nasvedčuje tomu, že už samotný výkon väzby je preňho poučením. Zároveň v súvislosti s predošlým uloženým trestnom, t.j. v trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn.: 4T/134/2018, keď bol odsudzujúcim rozsudkom s ostatnými obžalovanými uznaný za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, v uvedenej trestnej veci skutok krádeže bol právne kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona za použitia § 138 písm. e) Tr. zákona, ktorým je definovaný osobitný kvalifikačný pojem - závažnejší spôsob konania, v danom prípade vlámaním. V zmysle vtedajšej právnej úpravy bol trestný čin krádeže podľa štvrtého odseku zločinom, za ktorý zákon ustanovoval trest odňatia slobody s hranicou trestnej sadzby 3 až 10 rokov. Dňa 01.08.2019 nadobudla účinnosť novela Trestného zákona, ku ktorej došlo zákonom č. 214/2019 Z.z. a ktorý okrem iného novelizoval ustanovenie § 212 Tr. zákona. Podľa nového znenia § 212 ods. 1 Tr. zákona platí, že trestného činu krádeže sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, čin spácha vlámaním, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky. V dôvodovej správe predmetnej novely Trestného zákona sa k uvedenej zmene § 212 Tr. zákona okrem iného uvádza: „Podľa takto nastavenej úpravy nebude možné kvalifikovať trestný čin krádeže spáchaný vlámaním, pri ktorom bola spôsobená malá škoda podľa § 212 ods. 4 písm. b), a teda ako trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania v spojení s § 138 písm. e), pri ktorom by sa použila vyššia trestná sadzba“. Na základe uvedeného dáva do pozornosti súdu, že v prípade spáchania činu po účinnosti predmetnej novely Trestného zákona účinnnej dňa 01.08.2019, uvedený trestný čin krádeže bol by kvalifikovaný ako prečin krádeže. Táto skutočnosť by mala výrazný dopad aj na určenie výmery trestu v tejto prejednávanej trestnej veci. V závere považuje za potrebné zvýrazniť, že má manželku a malé deti, ktoré potrebujú jeho starostlivosť a je dobrým otcom a manželom. Na jeho rodine mu veľmi záleží a mrzí ho, že nebude vidieť, ako budú jeho deti počas piatich rokov vyrastať a nebude sa môcť ani podieľať na ich výchove a starostlivosti. Do budúca chce viesť riadny a slušný život a nedopustiť sa žiadnej inej ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je toho názoru, že trest odňatia slobody, ktorý mu bol súdom uložený, je neprimerane prísny. Aj keď v prípade jeho osoby ako obžalovaného je formálno-právne splnená podmienka pre aplikáciu § 38 ods. 5 Tr. zákona, je podľa jeho názoru potrebné zväžiť všetky okolnosti posudzovanej veci, najmä spôsob vykonania, následok, odstránenie a nahradenie vzniknutej škody, oľutovanie činu, osobné pomery obžalovaného a zväžiť, či uložený trest nie je neprimerane prísny. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku (ak je uložený trest neprimeraný) zrušil napadnutý rozsudok v časti vo výroku o treste a vo výroku, ktorý na neho nadväzuje a v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku rozhodol sám rozsudkom za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona (mimoriadne zníženie trestu) a uložil trest odňatia slobody pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu po zohľadnení dolnej hranice trestnej sadzby v predmetnej trestnej veci.

Aj obžalovaný H. Y. prostredníctvom svojho obhajcu v písomných dôvodoch odvolania po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku a stručnej sumarizácii podstatných dôvodov, o ktoré súd oprel výrok o druhu a výmere trestu, uviedol, že podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatela alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne a) u spolupáchateľov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu. Podľa § 36 písm. n) Tr. zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Podľa § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti

poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Podľa § 38 ods. 8 veta prvá Tr. zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Podľa 39 ods. 1 Tr. zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje, aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Súd prvého stupňa nepostupoval dôsledne podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení. Vo svojom výsluchu vykonanom v prípravnom konaní, na jeho začiatku uviedol „výslovne vyhlasujem, že som spáchal skutok, z ktorého som obvinený, tento skutku strašne ľutujem a sľubujem, že sa už ničoho takého nedopustím“. Následne vo výsluchu podrobne opísal spôsob spáchania skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Okrem iného súhlasil s konaním o dohode o vine a treste. Na hlavnom pojednávaní obžalovaný po poučení podľa § 257 Tr. poriadku prehlásil, že je vinný. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že vzhľadom na priznanie sa obžalovaného, priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona. Odvolateľ namietal, že súd mu mal priznať aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zákona a to, že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. V tejto súvislosti poukazujeme na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Tr. zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Tr. poriadku. Súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Tr. zákona. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesné ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova). Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minor ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesné ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva, aby súd zvažoval priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zákona s poukazom na vyššie citované stanovisko NS SR a v súlade s tým ukladal trest. Odvolateľ poukazuje, že vzhľadom na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy sa javí uložený trest ako neprímerane prísny. V tejto súvislosti poukazujeme aj na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktoré je možné primerane aplikovať aj v posudzovanej veci.

Písomne odôvodnené odvolanie predložil aj sám obžalovaný H. Y., kde v jeho dôvodoch uviedol, že napáda predovšetkým výšku trestu, ktorý vzhľadom na jeho osobu je neprímerane prísny, aj keď má za to, že bol určený v súlade so zásadami uvedenými v Trestnom zákone, no nezohľadnil minimálne dve skutočnosti. Prvá je jeho priznanie a oľutovanie spáchaného skutku, kde si uvedomuje, že aj keď pri priznaní a oľutovaní je to stále len možnosť súdu takto rozhodnúť a nie jeho povinnosť a znížiť zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu trestu, keďže aj toto priznanie výrazným spôsobom uľahčilo súdu jeho rozhodovanie a zároveň tak aj skrátilo dĺžku súdneho procesu na jedno hlavné pojednávanie. Druhou skutočnosťou je to, že pred časom podal žiadosť o obnovu konania z dôvodu zmeny Trestného zákona oproti času, keď mu bol uložený podmienkový trest odňatia slobody, keďže vtedy sa tiež priznal a urobil vyhlásenie o spáchaní skutku, kde mu bola uložená podmienka za zločin a podľa nového znenia Trestného zákona išlo vtedy iba o prečin, kde zohľadnenie tejto skutočnosti

by malo výrazný vplyv na stanovenie výšky trestu, keďže by sa nejednalo už o opakovaný zločin, ale mohol by byť uložený súhrnný - úhrnný trest za oba skutky, dokonca aj s podmieneným odkladom uloženého trestu. Z týchto dôvodov požiadal krajský súd, aby zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a vrátil späť Okresnému súdu Prešov na nové rozhodnutie, nakoľko do tejto doby rozhodovania krajského súdu bude možno rozhodnuté aj o jeho žiadosti o obnovu konania.

Rovnako aj obžalovaný J. F. prostredníctvom svojej obhajkyne predložil písomné dôvody odvolania, kde po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku a stručnej sumarizácii podstatných dôvodov, o ktoré súd oprel výrok o druhu a výmere trestu, uviedol, že na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods.1 písm. b/ Tr. poriadku, že je vinný zo skutku, ktorý je mu kladený za vinu obžalobou okresného prokurátora. Poľahčujúcou okolnosťou je, že sa k spáchaniu skutku pred orgánmi činnými v trestnom konaní priznal, napomáhal orgánom činných v trestnom konaní pri objasňovaní tohto skutku, svoje konanie oľutoval a čerpadlo bolo vrátené poškodenému. Vyšetrovateľ OR PZ v Prešove, odbor kriminálnej polície k tomu, aby zdôvodnil posudzovanie ich (obžalovaných) protiprávneho konania ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods. 2 písm. a/, písm. c/, ods.3 písm. a/ Tr. zákona uspokojil sa iba tým, že obžalovaní vedeli o tom, že poškodený H. X. nemá jednu nohu. Pri použití prísnejšieho posudzovania skutku ako zločin, je však potrebné preukázať zo strany orgánov činných v trestnom konaní, konkrétnej aj v jeho prípade, že skutok spáchal v súvislosti s hendikepom poškodeného, resp. aby využil jeho stav, postavenie alebo vek. Z dôvodu § 139 ods. 2 Tr. zákona je zrejmé, že ustanovenie ods. 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Takýto dôkaz, aby takto v tomto skutku obžalovaní konali, sa v spise nenachádza, ani sa nemôže nachádzať, pretože všetci obžalovaní (teda aj on) vypovedali, že „pôjdeme do nejakého domu a skúsime tam nájsť nejaké káble, ktoré by sme potom mohli speňažiť a kúpiť si za nich alkohol“. Teda z týchto ich výpovedí, nie je možné vyvodiť záver, že išli kradnúť s tým, aby išli spáchať trestný čin v súvislosti so stavom poškodeného. Z toho dôvodu, navrhujem napadnutý rozsudok zmeniť a to tak, aby som bol uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zákona a aby mi bol uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnom stanovenej trestnej sadzby.

Napokon písomne odôvodnené odvolanie predložil aj obžalovaný J. F.. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že chce krajský súd požiadať o zníženie trestu uloženého súdom vo výmere 5 a pol roka. Je otcom šiestich detí a zároveň živiteľ rodiny, žena mu písala, že už teraz má finančné problémy, je starostlivým otcom a vždy pomáhal pri výchove detí. Zvýraznil, že neprejde jeden deň, aby na ne nepomyslel, veľmi sa bojí, či majú čo jesť, či sú v poriadku. Pokiaľ nebol vo výkone trestu, chodil riadne do práce a zároveň finančne pomáhal svojej rodine, do práce chodil pravidelne, pokiaľ neurobil osudnú chybu, svoj čin veľmi ľutuje a trápí sa pre neho. V ten deň bol pod vplyvom alkoholu, nerozmysľal, aké to bude mať následky, už teraz vie, že keď bude raz na slobode, tak určite alkohol v jeho živote nebude mať miesto a svoj čas chce venovať rodine. Požiadal súd o zníženie trestu, nakoľko je to pre neho veľmi dlhá doba, už teraz to nezvláda psychicky ani jeho žena, ktorá sa veľmi trápí. Tak isto ako ona aj on dúfa v spravodlivý proces.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenými osobami, postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupov konania, ktoré im prechádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaní urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, pričom súd prvého stupňa ich vyhlásenie o vine riadne prijal a odvolanie bolo podané len čo do výroku o treste, najmä jeho výmery) preskúmaval len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Dokazovanie v tomto smere tak, ako ho vykonal okresný súd, bolo vykonané v potrebnom rozsahu a vytvorilo spoľahlivý podklad pre rozhodnutie o druhu o výmere trestu v posudzovanom prípade. Okresný súd tiež správne ustálil existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36, § 37 Tr. zákona - ich

rovnomerný pomer) a v nadväznosti na to tiež podľa svojho právneho názoru v súlade so zákonom (§ 38 ods. 2, 5 Tr. zákona) u obžalovaných určil druh trestu a jeho výmeru v zmysle, ako to uvádza v odôvodnení rozsudku, základných hľadísk a kritérií (§ 34 ods.1, ods. 4 Tr. zákona) rozhodných pre naplnenie účelu trestu zohľadňujúc pri tom aj pravidlo (ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona), že trest má postihovať len páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Zohľadňujúc doposiaľ uvedené v súhrne, krajský súd konštatuje, že v danom prípade, aby mohol konštatovať záver, že trest tak, ako bol uložený okresným súdom, je trestom zákonným, ktorý zodpovedá plne zásadám pre ukládanie trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovaných P. U., H. Y. a J. F., okolnosti, za ktorých sa skutku dopustili, ako aj samotnú osobu obžalovaných (ich trestnoprávnu minulosť), mal za to, že bolo na mieste obžalovaným ukladať ako druh trestu - trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom vo výmere a so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, čo bol aj dôvod pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku vo výroku o treste postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku.

V reakcii na odvolacie námietky obžalovaných, ktoré si s časti (možnosť postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona) osvojil aj krajský súd, potom len v stručnosti považuje za potrebné opätovne z obsahu vykonaného dokazovania sumarizujúc podstatné skutočnosti poukázať na nasledovné. V odvolaniach obžalovaní predovšetkým zvyrazňovali, že v posudzovanom prípade boli splnené podmienky pre použitie zmierňovacích ustanovení pri určovaní výmery trestu v súlade s rozhodovacou činnosťou súdov, opierajúcou sa o stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp.zn. R/44/2017, kde podľa názoru obžalovaných, boli u nich splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu analogickým použitím ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, keďže obžalovaní vyhlásili na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku k obžalobe, že sú vinní a zároveň prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní také vyhlásenie obžalovaných prijal.

Je pravdou, že v danom prípade obžalovaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku k obžalobe v celom rozsahu a že prvostupňový súd aj prijal ich vyhlásenie. Súčasne je však potrebné podotknúť, že predmetný postup pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa uvedeného stanoviska nie je totižto obligatórny, ale fakultatívny (obžalovaný nemá právny nárok na takýto postup) a súd by mal v tejto súvislosti zohľadniť najmä účel trestu ust. Tr. zákonom a teda, či z pohľadu účelu trestu je nevyhnutné takýmto spôsobom postupovať, t.j. ukladať trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Predpokladom pre splnenie podmienok pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu ustanovenú Tr. zákonom podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona a to aj v prípade podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona je zistenie, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Tr. zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Krajský súd má za to, že - povaha a závažnosť protiprávneho konania nepresahuje typovú nebezpečnosť žalovanej trestnej činnosti, to, že odcudzené čerpadlo bolo poškodenému vrátené, spôsobená škoda pri vlámaní do domu mu bola uhradená a celkový kritický postoj obžalovaných k spáchanému skutku, skutočnosť a tiež, že obžalovaní urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, čím sa podobne ako v konaní o dohode o vine a treste vzdali práva na verejný proces a tým dokazovania ich viny na hlavnom pojednávaní - opísané a zistené skutočnosti vo svojom súhrne vedú krajský súd k záveru, že sú splnené podmienky naplňujúce aj dôvody pre mimoriadne zníženie trestu a to aj - za použitia analogicky ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby až o jednu tretinu, čo sa napokon aj odzrkadlilo vo výmere uložených trestov obžalovaným tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku krajského súdu.

K odvolacej námietke obžalovaných, že vykonaným dokazovaním nebola bez pochybností preukázaná skutková okolnosť, ktorá napĺňa kvalifikačný moment upravený v ust. § 139 ods. 1 písm. e/, f/ Tr. zákona, a teda, že obžalovaní sa skutku v posudzovanej príhode dopustili, resp. vybrali si na spáchanie tohto činu dom obývaný invalidnou osobou staršieho veku a teda, že skutok spáchali v súvislosti s hendikepom poškodeného, resp. aby využil jeho stav, postavenie alebo vek.

Krajský súd konštatuje (ako už bolo skôr hodnotené), že z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 03.03.2021, na ktorom bol aj vyhlásený odvolaním napadnutý rozsudok, je zistiteľné, že obžalovaní P. U., H. Y. a J. F. urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku k skutku

uvedenému v obžalobnom návrhu, v ktorom je riadne opísaný skutkový dej s tým, že "v opitom stave, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, prišli k rodinnému domu na ulici E. X. č. XXX/X, majiteľa H. X., nar. XX.XX.XXXX o ktorom vedeli, že je to osoba vyššieho veku a je telesne postihnutý z príčiny amputácie nohy".

Za danej situácie, sa obžalovaní teda domáhali, aby krajský súd v rámci odvolacieho konania právne posúdil skutok im kladený za vinu len podľa § 194 ods.1, ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zákona bez ods. 3 písm. a/ Tr. zákona - voči chránenej osobe.

Krajský súd tejto námietke vyhovieť nemohol, bránila mu v tom totižto skutočnosť, že obžalovaní urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku vo vzťahu ku skutku obžaloby, v ktorom ako to už bolo skôr uvedené, bola riadne aj opísaná skutková okolnosť, že poškodený je osoba vyššieho veku a je telesne postihnutý z príčiny amputácie nohy - a teda aj k výroku o vine a vo vzťahu ku skutku právne posúdenom ako - zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zákona, § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona.

Nemožnosť krajského súdu vykonať prieskum výroku o vine rozsudku v rámci odvolacieho konania z dôvodu prijatia vyhlásenia obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku - tzv. nezmeniteľnosti výroku o vine vo vzťahu ku skutkovej vete výroku rozsudku - totižto plynie z rozhodovacej praxe súdov, konkrétne uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/65/2013 zo dňa 01.08.2013, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 17/2014.

I. Ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní, po poučení, v intenciách § 257 ods. 1 Tr. poriadku, vyhlási, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a zároveň je poučený podľa § 257 ods. 2, t.j. aj v rozsahu ods. 5 tohto ustanovenia, jeho vyhlásenie po primeranom postupe podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/, písm. h/ Tr. poriadku pokrýva aj podstatu inkriminovaného skutku, vrátane subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (§ 333 ods. 3 písm. c/ Tr. poriadku), právnu kvalifikáciu skutku (§ 333 ods. 3 písm. f/ Tr. poriadku), ako aj uznanie viny za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý trestný čin (§ 333 ods. 3 písm. h/ Tr. poriadku).

II. Ak súd na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku (§ 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, v dôsledku čoho súd podľa § 257 ods. 8 Tr. poriadku vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody, zákon pripúšťa odvolanie len proti týmto výrokom, nie však proti výroku o vine, ktorý sa oznámením rozsudku stáva právoplatným, v dôsledku čoho je tiež prieskumná povinnosť (a právo) odvolacieho súdu limitovaná ustanovením § 317 ods. 1 Tr. poriadku).

A preto v danom prípade, tým že okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaných o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, krajský súd bol touto skutočnosťou limitovaný pri ustálení rozsahu prieskumnej povinnosti a k v konečnom dôsledku aj obsahom odvolacích námietok obžalovaných, ktoré zvýraznili vo svojich odvolaniach, že napádajú len výrok o treste, ale hlavne jeho výmeru, ktorú považovali za neprimerane prísnu.

Napokon k námietke obžalovaných, že v danom prípade boli splnené podmienky aj pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zákona a teda, že napomáhali pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, krajský súd na tomto mieste v prvom rade uvádza, že o takúto poľahčujúcu okolnosť by mohlo ísť v prípadoch, pokiaľ by sa obžalovaný nejakým aktívnym, iniciatívnym, vlastným konaním pričínil o zistenie sŕp, získanie dôkazov, odhalenie trestnej činnosti, či páchatelov trestného činu, ktorých by orgány činné v trestnom konaní bez jeho pričinenia neodhalili, nenašli, nezaistili, k čomu v prejednávanej veci nedošlo. Obžalovaní sa síce k spáchaniu trestného činu priznali, jeho spáchanie oľutovali, avšak tieto okolnosti už boli zohľadnené pri poľahčujúcej okolnosti, vyplývajúcej z ust. § 36 písm. l/ Tr. zákona, preto nie je možné zároveň pripočítať ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zákona (pozri primerane S 44/2017 - zjednocujúce stanovisko NS SR č. sp. zn. R/44/2017).

Správanie sa obžalovaných, keď poškodený vypovedal, že počul buchot v dome a začal po dome kričať, na podnet čoho z domu utiekli a následne boli priamo vo vysokej tráve, kde sa skrývali bezprostredne vedľa domu tzv. „prichytený pri čine“ aj s odcudzeným čerpadlom príslušníkmi PZ, kde následne vo

svojich výpovediach už len opísali spôsob a okolnosti, za akých sa mali skutku dopustiť, čo podľa názoru krajského súdu nemalo predsa vplyv na ich odhalenie ako páchatel'ov posudzovaného trestného činu, v konečnom dôsledku nie je možné považovať za správanie sa obžalovaných v súlade s možnosťou pre splnenie podmienok pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zákona, preto podľa krajského súdu v danom prípade splnenie podmienky pre priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti neboli a správne preto aj okresný súd na túto poľahčujúcu okolnosť neprihliadal.

Toto boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd považoval odvolanie obžalovaných za sčasti dôvodné a preto zrušil postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám obžalovaným trest uložil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.